

[Arbejds- og boligministeren.] gangsstimulans for boligbyggeriet. Resultatet var, at bolig- og byggesektoren sugede arbejdskraft til sig og dermed vanskeliggjorde et eksportfremstød.

Den omfordeling af ressourcerne, som havde været let at gennemføre i 1973, blev derfor udskudt til 1974-75. Den vanskelige omstilling fra hjemmemarkedsorienteret produktion til eksport er yderligere blevet besværliggjort af den kendsgerning, at det danske pris- og omkostningsniveau i en årække har udviklet sig hurtigere end i en række vigtige aftagerlande af danske eksportartikler. Man kan få et indtryk af, hvor ugunstigt det danske konkurrenceforhold over for udlandet har udviklet sig ved at læse i statistikken over industriarbejdernes gennemsnitslønninger. Fra 1970 til 1974 steg den danske arbejders lønninger med 73 pct. For de vigtigste lande, som Danmark handler med, har udviklingen været følgende: i Norge 43 pct., i Sverige 38 pct., i Vesttyskland 40 pct., i England 55 pct. og i Frankrig 51 pct. Dette udviklingsforløb er baggrunden for, at vi her i landet i de sidste måneder har haft en arbejdsløshed på et højt og stadig stigende niveau. Under sådanne konkurrencevilkår bliver mulighederne for at overføre arbejdskraft til eksportsektoren forringet.

Foruden en markant ændring i vor internationale konkurrenceevne må vi regne med at de 5,8 pct. ledige, vi har nu, vil stige yderligere i de kommende måneder. Det har alle i øvrigt været klar over helt fra juni måned, det var jo et emne, som var meget centralt i boligforhandlingerne. Det var denne usikkerhed omkring den beskæftigelsesmæssige udvikling, der bl. a. fik arbejdsministeriet til den 6. august at rette henvendelse til de regionale arbejdsmarkedsnævne med henblik på at få deres bistand ved vurderingen af arbejdsløshedens sandsynlige udvikling. Resultatet heraf er jo kendt for tingets medlemmer, og det bekræftede til fulde den frygt, regeringen nærede. Det samarbejde, som her blev etableret mellem ministerium, direk-

torat og arbejdsmarkedsnævn, vil i øvrigt blive videreført ved kvartalsvise rundspørger om beskæftigelsesudsigterne.

Som statsministeren og økonomiministeren allerede har understreget, ser regeringen med meget stor alvor på disse udsigter til fortsatte beskæftigelsesmæssige problemer. Vi har imidlertid måttet erkende, at der er snævre grænser for, hvor stor en lempelse i finanspolitikken vi kan tillade os for at stimulere beskæftigelsen, bl. a. for at forhindre, at vi på et senere tidspunkt får værre tilstande end dem, vi har i øjeblikket, fordi de meget vanskelige internationale låneforhold maner til forsigtighed. Uanset dette er der altså sommeren igennem gennemført en lang række lempelser, hvoraf nogle retter sig mod beskæftigelsen generelt og andre indgreb specielt sigter mod byggesektoren, der som bekendt er særlig hårdt ramt i den aktuelle beskæftigessituation.

Som det vil være tinget bekendt, er bevilningen til beskæftigelsesarbejder i indeværende finansår blevet fordoblet, nemlig fra 7,7 mill. kr. til 15 mill. kr., og mange spørger, om det er nok. Det vil jeg gerne fremkomme med nogle bemærkninger om.

Regeringen er af den opfattelse, at beskæftigelsesarbejder ikke er særlig velegnede som generelt konjunkturpolitisk instrument. Det er også i overensstemmelse med den udvikling, som har fundet sted med hensyn til lovgivning og administrativ praksis på dette område. Fra at være et middel til at bekæmpe massiv arbejdsløshed, som vi kendte det i 1930'erne, sigter foranstaltninger inden for dette felt nu først og fremmest på at tilgode se særlig vanskeligt stillede grupper på arbejdsmarkedet såsom langvarigt ledige og ældre. Det har i øvrigt lovgivningsmæssigt fundet udtryk i, at man har ophævet den særlige lovgivning på dette område, og bestemmelser om iværksættelse af beskæftigelsesarbejder er fra og med 1973 indeholdt i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. En væsentlig ting i denne forbindelse er, at der hermed er sket en decentralisering i administrativ henseende, og